DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

1. juli 2010 *

I sag C-442/08,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 226 EF, anlagt den 6. oktober 2008,

Europa-Kommissionen ved A. Caeiros og B. Conte, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Forbundsrepublikken Tyskland ved M. Lumma og B. Klein, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

har

* Processprog: tysk.

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.-C. Bonichot, og dommerne C. Toader (refererende dommer), K. Schiemann, P. Kūris og L. Bay Larsen,

generaladvokat: V. Trstenjak
justitssekretær: kontorchef M.-A. Gaudissart,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 4. februar 2010,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 25. marts 2010,

afsagt følgende

Dom

1 Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har i sin stævning nedlagt påstand om, at Domstolen fastslår, at Forbundsrepublikken Tyskland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 2, 6 og 9-11 i Rådets forordning (EØF, Euratom) nr. 1552/89 af 29. maj 1989 om gennemførelse af afgørelse 88/376/EØF, Euratom om ordningen for Fællesskabernes egne indtægter (EFT L 155, s. 1) og i henhold til de

samme bestemmelser i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1150/2000 af 22. maj 2000 om gennemførelse af afgørelse 94/728/EF, Euratom om ordningen for Fællesskabernes egne indtægter (EFT L 130, s. 1), idet den på trods af, at den havde modtaget en meddelelse om gensidig bistand, havde ladet en toldskyld blive forældet, og for sent overførte de herfor skyldige egne indtægter, og idet den har nægtet at betale de forfaldne morarenter.

Retsforskrifter

Associeringsaftalen EØF-Ungarn

2 Europaaftalen om oprettelsen af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Ungarn på den anden side, undertegnet i Bruxelles den 16. december 1991, blev indgået på De Europæiske Fællesskabers vegne ved Rådets og Kommissionens beslutning 93/742/Euratom, EKSF, EF af 13. december 1993 (EFT L 347, s. 1, herefter »associeringsaftalen EØF-Ungarn«). Protokol nr. 4 til denne aftale, som ændret ved afgørelse nr. 3/96 truffet af Associeringsrådet, Associeringen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Ungarn på den anden side den 28. december

1996 (EFT 1997 L 92, s. 1, herefter »protokol nr. 4«), fastsætter i artikel 16 under overskriften »Almindelige betingelser« følgende bestemmelser:

»1. Produkter med oprindelsesstatus i Fællesskabet er ved indførsel i Ungarn, og produkter med oprindelsesstatus i Ungarn er ved indførsel i Fællesskabet omfattet af de fordele, der er fastsat i aftalen, såfremt der forelægges enten:

a) et varecertifikat EUR.1, hvortil modellen findes i bilag III, eller

[…]«

3 Protokol nr. 4's artikel 17 bestemmer under overskriften »Fremgangsmåde for udstedelse af et varecertifikat EUR.1« i stk. 1 og 5:

»1. Udførselslandets toldmyndigheder udsteder et varecertifikat EUR.1 efter skriftlig anmodning fra eksportøren eller, på eksportørens ansvar, fra dennes befuldmægtigede repræsentant.

[…]

5. De udstedende toldmyndigheder træffer alle nødvendige foranstaltninger for at efterprøve, at produkterne har oprindelsesstatus, og at de øvrige betingelser i denne protokol er opfyldt. De har i dette øjemed ret til at kræve enhver form for dokumentation og foretage enhver kontrol af eksportørens regnskaber eller enhver anden kontrol, der måtte findes hensigtsmæssig. De udstedende toldmyndigheder påser

desuden, at de i stk. 2 omhandlede formularer er udfyldt korrekt. De skal navnlig kontrollere, at den rubrik, der er beregnet til varebeskrivelsen, er udfyldt på en sådan måde, at det ikke er muligt at foretage svigagtige tilføjelser.«

4 Protokollens artikel 31 bestemmer under overskriften »Gensidig bistand« i stk. 2:

»For at sikre en korrekt anvendelse af denne protokol yder Fællesskabet og Ungarn gennem de kompetente toldmyndigheder hinanden gensidig bistand ved kontrollen med ægtheden af varecertifikater EUR.1 eller fakturaerklæringer og med rigtigheden af de oplysninger, der afgives i disse dokumenter.«

5 Protokol nr. 4's artikel 32 bestemmer under overskriften »Kontrol af beviser for oprindelse«:

»1. Efterfølgende kontrol af oprindelsesbeviser skal foretages ved stikprøver, og i øvrigt når indførselslandets toldmyndigheder nærer begrundet tvivl om dokumenternes ægthed, de pågældende produkters oprindelsesstatus eller opfyldelsen af de øvrige betingelser i denne protokol.

[…]

3. Kontrollen gennemføres af udførselslandets toldmyndigheder. De er i denne sammenhæng berettiget til at kræve alle oplysninger og foretage alle former for kontrol af eksportørens regnskaber eller enhver anden kontrol, som de finder hensigtsmæssig.

4. Hvis indførselslandets toldmyndigheder træffer afgørelse om at suspendere præferencebehandlingen af de pågældende produkter, medens de afventer resultatet af kontrollen, skal de tilbyde at frigive produkterne til importøren med forbehold af de sikkerhedsforanstaltninger, de måtte finde nødvendige.

5. De toldmyndigheder, der har anmodet om kontrol, skal snarest muligt underrettes om resultaterne af denne kontrol. Det skal klart fremgå af disse resultater, om dokumenterne er ægte, og om de pågældende produkter kan anses som produkter med oprindelsesstatus i Fællesskabet, i Ungarn eller i et af de andre i artikel 4 omhandlede lande og opfylder de øvrige betingelser i denne protokol.

6. Hvis der i tilfælde, hvor der er begrundet tvivl, ikke foreligger svar inden ti måneder regnet fra datoen for anmodningen om kontrol, eller hvis svaret ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger til at fastslå de pågældende dokumenters ægthed eller produkternes virkelige oprindelse, afslår de anmodende toldmyndigheder at indrømme præferencebehandling, medmindre der foreligger ekstraordinære omstændigheder.«

6 I henhold til protokol nr. 4's artikel 33, stk. 1, bestemmes, at hvis der i forbindelse med den i artikel 32 fastsatte kontrolprocedure opstår tvister, der ikke kan bilægges, mellem de toldmyndigheder, der anmoder om kontrol, og de toldmyndigheder, der er ansvarlige for dens gennemførelse, eller hvis der opstår tvister om fortolkningen af denne protokol, forelægges de for Associeringsudvalget.

Afgørelse 94/728

7 Det følger af artikel 2, stk. 1, i Rådets afgørelse 94/728/EF, Euratom af 31. oktober 1994 om ordningen for De Europæiske Fællesskabers egne indtægter (EFT L 293, s. 9), at egne indtægter, der opføres på Fællesskabernes budget, bl.a. omfatter såkaldte »traditionelle« indtægter, der hidrører fra told i henhold til den fælles toldtarif og anden told, der af Fællesskabernes institutioner er pålagt eller vil blive pålagt handelen med ikke-medlemsstater, samt told af de produkter, der henhører under traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab.

8 Afgørelse 94/728's artikel 2, stk. 3, bestemmer:

»Ved indbetaling af beløbene i henhold til stk. 1, litra a) og b), tilbageholder medlemsstaterne 10% til dækning af opkrævningsomkostningerne.«

9 Afgørelse 94/728's artikel 8, stk. 1, bestemmer:

»Fællesskabernes egne indtægter som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra a) og b), opkræves af medlemsstaterne i henhold til deres nationale love og administrative bestemmelser, som om nødvendigt tilpasses fællesskabsforskrifternes krav. Kommissionen foretager med regelmæssige mellemrum en gennemgang af de nationale bestemmelser, som medlemsstaterne meddeler den, meddeler medlemsstaterne de tilpasninger, som den anser for nødvendige for at sikre deres overensstemmelse med

fællesskabsforskrifterne og aflægger rapport til budgetmyndigheden. Medlemsstaterne stiller de i artikel 2, stk. 1, litra a) til d), fastsatte indtægter til Kommissionens rådighed.«

Forordning nr. 1552/89 og nr. 1150/2000

10 Anden betragtning til forordning nr. 1552/89, som er enslydende med anden betragtning til forordning nr. 1150/2000, bestemmer:

»Fællesskabet bør få rådighed over de egne indtægter, der er omhandlet i artikel 2 i [Rådets] afgørelse 88/376/EØF, Euratom [af 24. juni 1988 om ordningen for Fællesskabernes egne indtægter (EFT L 185, s. 24)] på den mest hensigtsmæssige måde […]«

11 Bortset fra at forordning nr. 1552/89 og nr. 1150/2000 henviser til henholdsvis afgørelse 88/376 og 94/728, er forordningernes artikel 2, 6, 9-11 og artikel 17, stk. 1, i det væsentlige ens.

12 Forordning nr. 1552/89's artikel 2 lyder således:

»1. Ved anvendelsen af denne forordning foreligger der en fordring fra Fællesskabet på de i artikel 2, stk. 1, litra a) og b), i afgørelse 88/376/EØF, Euratom omhandlede egne indtægter, så snart medlemsstatens kompetente tjenestegren har meddelt

debitor det skyldige beløb. Denne meddelelse skal afgives under iagttagelse af alle relevante fællesskabsforskrifter, så snart debitor kendes, og når de kompetente administrative myndigheder kan beregne fordringens størrelse.

2. Stk. 1 gælder tilsvarende, når den afgivne meddelelse skal berigtiges.«

13 Denne bestemmelse blev med virkning fra den 14. juli 1996 ændret ved Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 1355/96 af 8. juli 1996 (EFT L 175, s. 3), hvis indhold er blevet gentaget i artikel 2 i forordning nr. 1150/2000, som har følgende ordlyd:

»1. Ved anvendelsen af denne forordning er en [fordring] fra Fællesskabet på de i artikel 2, stk. 1, litra a) og b), i afgørelse 88/376/EØF, Euratom, omhandlede egne indtægter fastlagt, så snart toldbestemmelsernes betingelser om bogføring af fordringen er opfyldt, og beløbet er meddelt debitor.

1a. Den i stk. 1 omhandlede fastlæggelse anses for at have fundet sted på den i toldbestemmelserne fastsatte bogføringsdato.

[…]«

14 Artikel 6, stk. 1 og 2, i forordning nr. 1552/89, nu artikel 6, stk. 1 og 3, i forordning nr. 1150/2000, bestemmer:

»1. Et regnskab over egne indtægter, opdelt efter indtægternes art, føres af hver medlemsstats finansforvaltning eller af det af hver medlemsstat udpegede organ.

2. a) De i henhold til artikel 2 konstaterede fordringer opføres, med forbehold af litra b), i regnskabet senest den første arbejdsdag efter den 19. i den anden måned efter den måned, i hvilken fordringen blev konstateret.

b) De fordringer, der er konstateret, men ikke opført i det regnskab, der er omhandlet i litra a), fordi de endnu ikke er indgået, og der ikke er stillet sikkerhed, opføres inden for den i litra a) fastsatte frist i et særskilt regnskab. Medlemsstaterne kan benytte samme fremgangsmåde, når fordringer, der er konstateret og dækket af garantier, anfægtes og forventes at blive ændret som følge af de opståede uoverensstemmelser.

[…]«

15 Artikel 9, stk. 1, i forordning nr. 1552/89 og nr. 1150/2000 har følgende ordlyd:

»Som fastlagt i artikel 10 fører hver enkelt medlemsstat egne indtægter til kredit for den konto, som med henblik herpå er oprettet i Kommissionens navn hos medlemsstatens finansforvaltning eller hos det af medlemsstaten udpegede organ.

[…]«

16 Artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1552/89 og nr. 1150/2000 er affattet som følger:

»Efter fradrag af 10% i opkrævningsomkostninger, jf. artikel 2, stk. 3, i [henholdsvis] afgørelse 88/376 […] [og afgørelse 94/728], foretages den i artikel 2, stk. 1, litra a) og b), i nævnte afgørelse[r] omhandlede kreditering senest den første arbejdsdag efter den 19. i den anden måned efter den måned, i hvilken fordringen blev fastlagt i henhold til artikel 2.

[...]«

17 Forordningernes artikel 11 bestemmer:

»Enhver forsinkelse af krediteringen af den i artikel 9, stk. 1, foreskrevne konto medfører, at den pågældende medlemsstat skal betale en rente, hvis sats er lig med den på forfaldsdagen på medlemsstatens pengemarked gældende rentesats for kortfristet finansiering forhøjet med 2 procentpoint. Denne sats forhøjes med 0,25 procentpoint for hver måneds forsinkelse. Den således forhøjede sats anvendes på hele forsinkelsesperioden.«

18 Forordningernes artikel 17, stk. 1, bestemmer:

»Medlemsstaterne skal træffe alle nødvendige foranstaltninger for, at de beløb, som svarer til de i henhold til artikel 2 konstaterede fordringer, stilles til Kommissionens rådighed efter de i denne forordning indeholdte regler.«

Toldkodeksen

19 Artikel 78, stk. 3, i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 302, s. 1, herefter »toldkodeksen«) bestemmer:

»Fremgår det af en revision af angivelsen eller af den efterfølgende kontrol, at de bestemmelser, der gælder for den pågældende toldprocedure, er blevet anvendt på grundlag af ukorrekte eller ufuldstændige oplysninger, træffer toldmyndighederne under overholdelse af eventuelle gældende bestemmelser de nødvendige foranstaltninger til at få afklaret situationen under hensyntagen til de foreliggende nye oplysninger.«

20 Ifølge toldkodeksens artikel 201, stk. 1, litra a), opstår toldskyld ved indførsel, når en importafgiftspligtig vare overgår til fri omsætning.

21 Toldkodeksens artikel 217, stk. 1, første afsnit, bestemmer:

»Ethvert importafgifts- eller eksportafgiftsbeløb, der udgør en toldskyld […] skal beregnes af toldmyndighederne, så snart de har de fornødne oplysninger, og indskrives af disse myndigheder i regnskabsregistrene eller på anden måde (bogføring).«

22 Toldkodeksens artikel 220, stk. 1, bestemmer:

»Hvis det afgiftsbeløb, som følger af en toldskyld, ikke er bogført i henhold til artikel 218 og 219 eller er bogført for lavt i forhold til det efter lovgivningen skyldige beløb, skal bogføringen af det afgiftsbeløb, der skal opkræves eller efteropkræves, ske senest to dage efter det tidspunkt, hvor toldmyndighederne er blevet klar over situationen og kan beregne det efter lovgivningen skyldige beløb og fastslå, hvem der er debitor (efterfølgende bogføring). Denne frist kan forlænges efter artikel 219.«

23 Toldkodeksens artikel 221 fastsætter:

»1. Så snart afgiftsbeløbet er bogført, underrettes debitor efter en passende fremgangsmåde om beløbets størrelse.

[…]

3. Underretning af debitor kan ikke ske efter udløbet af en frist på tre år, regnet fra datoen for toldskyldens opståen. [...]«

24 Toldkodeksens artikel 224 bestemmer:

»Hvis afgiftsbeløbet vedrører varer, der er angivet til en toldprocedure, som indebærer pligt til betaling af sådanne afgifter, indrømmer toldmyndighederne efter anmodning fra den pågældende henstand med betaling af beløbet på de i artikel 225, 226 og 227 fastsatte betingelser.«

25 Toldkodeksens artikel 236 bestemmer:

»1. Godtgørelse af import- eller eksportafgifter ydes, hvis det godtgøres, at det pågældende beløb på betalingstidspunktet ikke var skyldigt efter lovgivningen, eller at beløbet er blevet bogført i strid med artikel 220, stk. 2.

Fritagelse for import- eller eksportafgifter ydes, hvis det godtgøres, at det pågældende beløb på bogføringstidspunktet ikke var skyldigt efter lovgivningen, eller at beløbet er blevet bogført i strid med artikel 220, stk. 2.

Der indrømmes hverken godtgørelse eller fritagelse, hvis de omstændigheder, hvorpå betalingen eller bogføringen af et ikke-skyldigt beløb bygger, skyldes urigtigheder fra debitors side.

2. Godtgørelse af eller fritagelse for import- eller eksportafgifter indrømmes, hvis der fremsættes anmodning herom over for det pågældende toldsted inden tre år regnet fra datoen for underretning af debitor om de pågældende afgifter.

Denne frist forlænges, hvis debitor godtgør, at han har været forhindret i at indgive anmodning herom inden for den nævnte frist som følge af hændelige omstændigheder eller force majeure.

Toldmyndighederne yder af egen drift godtgørelse eller fritagelse, når de selv inden for samme frist konstaterer, at der er tale om en af de i stk. 1, første og andet afsnit, beskrevne situationer.«

26 Toldkodeksens artikel 244 fastsætter:

»Indgivelse af en klage har ikke opsættende virkning for gennemførelsen af den anfægtede afgørelse.

Toldmyndighederne kan imidlertid udsætte gennemførelsen af afgørelsen helt eller delvis, hvis den har begrundet formodning om, at den anfægtede afgørelse ikke er i overensstemmelse med toldforskrifterne, eller hvis der må frygtes uoprettelig skade for den pågældende.

Hvis den anfægtede afgørelse bevirker, at der skal betales import- eller eksportafgifter, er udsættelse af gennemførelsen af afgørelsen betinget af, at der foreligger eller stilles en sikkerhed. Det kan dog undlades at kræve sikkerhedsstillelse i tilfælde, hvor

et sådant krav på grund af debitors situation ville kunne give anledning til alvorlige vanskeligheder af økonomisk eller social karakter.«

Forordning (EF) nr. 515/97

27 Afsnit III i Rådets forordning (EF) nr. 515/97 af 13. marts 1997 om gensidig bistand mellem medlemsstaternes administrative myndigheder og om samarbejde mellem disse og Kommissionen med henblik på at sikre den rette anvendelse af told- og landbrugsbestemmelserne (EFT L 82, s. 1) regulerer forbindelserne mellem medlemsstaternes toldmyndigheder og Kommissionen. Ifølge forordningens artikel 17, stk. 2, meddeler Kommissionen, så snart den er kommet i besiddelse af oplysninger, ved hjælp af hvilke myndighederne kan sikre overholdelsen af told- og landbrugsbestemmelserne, disse til medlemsstaternes kompetente myndigheder.

28 I henhold til forordningens artikel 20, stk. 1 og 3, underretter Kommissionen, når den iværksætter tjenesterejser til tredjelande med henblik på administrativt samarbejde og administrative undersøgelser, medlemsstaterne om resultaterne af tjenesterejserne.

Baggrunden for tvisten

29 Fra 1994 blev der indført motorkøretøjer af mærkerne Suzuki og Subaru fra Ungarn til Tyskland. Disse indførsler fandt sted inden for rammerne af en

toldpræferencebehandling til en sats på 0% ifølge associeringsaftalen EØF-Ungarn på grundlag af varecertifikat EUR.1, der viste, at køretøjerne havde deres oprindelse i Ungarn.

30 Ved meddelelse om gensidig bistand, som i sin engelske affattelse blev tilstillet de tyske myndigheder den 13. juni 1996 og i sin tyske affattelse tilstillet dem den 28. november 1996, underrettede Kommissionens Enhed for Koordinering af Bedrageribekæmpelse (UCLAF) disse myndigheder om sine betænkeligheder med hensyn til, hvorvidt disse indførsler fandt sted under overholdelse af oprindelsesreglerne. UCLAF opfordrede dem til at iværksætte en efterfølgende kontrol ved de ungarske myndigheder af oprindelsescertifikaterne, til at kræve en betalingsgaranti eller deponering af tolden og til at foretage ethvert retsskridt til afbrydelse af forældelsen og bevarelse af muligheden for efteropkrævning. Kommissionen foretog herefter selv supplerende undersøgelser, herunder et kontrolbesøg i Ungarn.

31 Ved meddelelse om gensidig bistand af 26. juni 1998 underrettede UCLAF »medlemsstaterne om, at den ungarske forvaltning i juni 1998 havde tilsendt Kommissionen resultatet af den udførte kontrol i Ungarn af status for de køretøjer fra [Magyar Suzuki rt, herefter »Magyar Suzuki«], der var blevet eksporteret til Fællesskabet under varecertifikat EUR.1«. Forvaltningen havde »konstateret, at 58 006 køretøjer […], der ubehørigt havde haft et EUR.1-varecertifikat, ikke havde oprindelsesstatus«. Det fremgår af bilaget til meddelelsen, at oprindelsesreglerne ikke var blevet overholdt for så vidt angår indførsler til Tyskland af 14 440 køretøjer af mærket Suzuki og 4 683 køretøjer af mærket Subaru, dvs. i alt 19 123 køretøjer.

32 Ved den samme meddelelse præciserede UCLAF, at den var i besiddelse af »dokumentation fra tjenesterejser med henblik på samarbejde« og »det officielle svar fra det ungarske generaldirektorat for told med dertilhørende supplerende bilag (elektroniske filer og papirdokumenter)« og desuden, at de medlemsstater, »der havde anmodet

om efterfølgende kontrol af EUR.1-certifikaterne i henhold til protokol nr. 4, vil modtage de svar, der vedrører dem, direkte«.

33 UCLAF meddelte også de 14 medlemslande, som de nævnte indførsler vedrørte, at den ville sende »en kopi af den meddelelse, der blev sendt i juni 1998 med de bilagte elektroniske filer og papirdokumenter i deres fuldstændige version«, »oversættelser af brevvekslingen med det ungarske tolddirektorat« og »elektroniske filer, udskrifter i sammendrag af transaktioner pr. land udarbejdet af UCLAF ud fra den originale ungarske fil«.

34 UCLAF fremsendte disse dokumenter og elektroniske filer ved skrivelse, som i sin engelske affattelse blev tilstillet de tyske myndigheder den 13. juli 1998 og i sin tyske oversættelse tilstillet dem den 18. august 1998. Blandt disse dokumenter var også skrivelse af 26. maj 1998, hvorved de ungarske myndigheder meddelte UCLAF resultatet af deres kontrol og sendte de dokumenter og elektroniske filer, der identificerede de køretøjer, for hvilke oprindelsesreglerne ikke var blevet overholdt.

35 Det fremgik af skrivelsen af 26. maj 1998, at de ungarske myndigheder den 15. maj 1998 havde foretaget kontrollen vedrørende oprindelsen af køretøjer produceret af Magyar Suzuki og af de oplysninger, der fremgik af EUR.1-certifikaterne. Udfaldet af myndighedernes undersøgelse var, at oprindelsesreglerne ikke var blevet overholdt for en del af de indførte køretøjer. Myndighederne oplyste imidlertid, at Magyar Suzuki havde anlagt sag vedrørende anvendelsen af oprindelsesreglerne. Desuden anførte de ungarske myndigheder, at de ville give meddelelse om resultatet af kontrollen direkte til de medlemsstater, der havde anmodet om den efterfølgende kontrol af bestemte EUR.1-certifikater i henhold til protokol nr. 4.

36 Efter at Forbundsrepublikken Tyskland havde modtaget skrivelsen af 18. august 1998, anmodede den gentagne gange om den endelige rapport vedrørende Kommissionens kontrolbesøg i Ungarn. Den modtog rapporten den 2. marts 1999.

37 Den 15. april 1999 begyndte de tyske myndigheder at bogføre told for de køretøjer, for hvilke oprindelsesreglerne ifølge de ungarske myndigheder ikke var blevet overholdt. På grund af fristen på tre år for underretning af debitor fastsat i toldkodeksens artikel 221, stk. 3, første punktum, kunne der imidlertid ikke fastsættes nogen told for køretøjer, der var indført før den 15. april 1996. Egne indtægter for denne periode var heller ikke blevet bogført eller stillet til Kommissionens rådighed.

38 Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), som efterfulgte UCLAF fra den 1. juni 1999, underrettede ved meddelelse om gensidig bistand af 27. oktober 1999 medlemsstaterne om, at de ungarske myndigheder den 23. juli 1999 havde meddelt deres »nye standpunkt vedrørende [Magyar Suzuki]-sagen«, som var en følge af dommen afsagt af den kompetence ungarske ret. Ifølge dette nye standpunkt fandtes en del af de køretøjer, for hvilke de ungarske myndigheder tidligere havde fundet, at oprindelsesreglerne ikke var overholdt, alligevel at skulle anses for at have oprindelse i Ungarn.

39 OLAF bemærkede i denne henseende, at UCLAF i juli 1998 havde videresendt de ungarske myndigheders resultat »af den fælles og indgående kontrol, der blev foretaget ved tjenesterejsen i løbet af første kvartal 1998« og i februar 1999 »sin generelle undersøgelsesrapport, der indeholdte dens egen vurdering og eget resultat på grundlag af egne dokumenter og bevisligheder, der var indhentet i og uden for Ungarn«, og som var overensstemmende med de ungarske myndigheders resultat.

40 OLAF var af den opfattelse, at »de ungarske dømmende myndigheders afgørelser, der var truffet på baggrund af tvisten mellem medlemsstatens toldmyndigheder og den ungarske eksportør, ikke havde nogen direkte juridisk virkning på medlemsstaternes toldmyndigheders kontrol af status for varer indført af erhvervsdrivende i Fællesskabet«.

41 OLAF anfægtede, »at nye beviser kunne tillades at fremlægges flere år efter påbegyndelsen af kontrol og flere måneder efter en indgående kontrol«, afviste formelt den ungarske producents argumentation og bekræftede sin analyse, der var bilagt undersøgelsesrapporten fra februar 1999.

42 OLAF opfordrede udtrykkeligt medlemsstaterne til at foretage opkrævningsprocedurer og »basere deres skridt på resultatet i fællesskabsrapporten fra februar 1999«.

43 De tyske myndigheder har efterfølgende godtgjort importafgiften for de køretøjer, for hvilke ungarsk oprindelse blev bekræftet af myndighederne i udførselslandet som følge af retsafgørelser, der blev afsagt i denne stat.

Den administrative procedure

44 I forbindelse med en i maj 2000 gennemført kontrol i Tyskland af egne indtægter konstaterede de ansatte i Kommissionen, at de tyske myndigheder ikke havde foretaget efteropkrævning af tolden umiddelbart efter de ungarske myndigheders tilbagekaldelse af oprindelsescertifikaterne for de omhandlede indførte køretøjer og derfor ikke havde betalt egne indtægter.

45 De tyske myndigheder sendte først de første anmodninger om efteropkrævning den 15. april 1999 for indførsler mellem december 1996 og november 1997, og den 20. april 1999 for indførsler fra april til november 1996. Da toldskylden for indførsler før den 15. april 1996 allerede var forældet, var egne indtægter vedrørende denne ikke blevet fastsat.

46 De nævnte myndigheder forklarede ved skrivelse af 14. september 2001, at toldskylden, der var forældet, da efteropkrævningsprocedurerne påbegyndtes, ikke var blevet fastsat.

47 Af arbejdsdokument af 12. juni 2003 og skrivelse af 23. oktober 2003 fremgår, at Kommissionen var af den opfattelse, at de berørte medlemsstater, heriblandt Forbundsrepublikken Tyskland, havde kunnet fastslå den afgiftspligtige og det afgiftsbeløb, der skulle betales, senest den 18. august 1998, hvilket var datoen for tilsendelsen af den sidste sprogversion af dokumenterne og de elektroniske filer til meddelelsen om gensidig bistand af 26. juni 1998. De medlemsstater, der ikke havde taget nogen skridt inden for tre måneder fra denne dato, skulle derfor betale de forældede afgiftsbeløb fra den 18. november 1998.

48 Kommissionen anmodede desuden de pågældende medlemsstater om at tilsende den mere præcise oplysninger vedrørende de omhandlede importafgifter. Den meddelte, at en formel åbningsskrivelse ville følge. Endelig anførte den, at beregning af morarenter kunne undgås ved betaling inden for den fastsatte frist.

49 Ved skrivelse af 30. marts 2005 meddelte Forbundsrepublikken Tyskland Kommissionen, at de omhandlede importafgifter beløb sig til 408 735,53 EUR.

50 Kommissionen anmodede medlemsstaten om inden for en frist på to måneder at stille beløbet til sin rådighed og anførte, at morarenter ville blive beregnet efter modtagelsen af beløbet.

51 Ved skrivelse af 8. november 2005 meddelte Forbundsrepublikken Tyskland Kommissionen, at betaling var sket den 31. oktober 2005 »med forbehold af Domstolens bekræftelse af Kommissionens juridiske standpunkt« alene med henblik på at undgå morarenter.

52 Ved skrivelse af 13. juni 2006 afviste Forbundsrepublikken Tyskland at betale morarenter, som Kommissionen havde fastsat til 571 011,21 EUR, og gentog, at den bestred, at en toldskyld var opstået og, at der var pligt til at opkræve den.

53 Kommissionen indledte ved skrivelse af 18. oktober 2006 en traktatbrudsprocedure i henhold til artikel 226 EF og anmodede Forbundsrepublikken Tyskland om at fremkomme med sine bemærkninger.

54 Da Kommissionen ikke fandt svaret, der blev modtaget den 19. februar 2007, tilfredsstillende, sendte den en begrundet udtalelse den 29. juni 2007, som medlemsstaten besvarede ved skrivelse af 24. august 2007.

55 Da Kommissionen ikke var tilfreds med dette svar, anlagde den nærværende søgsmål.

Om søgsmålet

Parternes argumenter

56 Kommissionen foreholder nærmere bestemt Forbundsrepublikken Tyskland at have undladt at opkræve den omhandlede toldskyld, for sent at have stillet de dertilhørende egne indtægter til rådighed og at have undladt at betale de skyldige morarenter.

57 Kommissionen har for så vidt angår forsinkelsen med at stille egne indtægter til rådighed anført, at forordning nr. 1552/89 og nr. 1150/2000 samt toldkodeksen kræver, at medlemsstaterne opkræver de efter lovgivningen skyldige afgiftsbeløb og fastslår og indbetaler de dertilhørende egne indtægter, så snart de råder over de nødvendige oplysninger til at fastslå den afgiftspligtige og det skyldige afgiftsbeløb.

58 I det foreliggende tilfælde fik de tyske myndigheder ved skrivelsen af 18. august 1998 meddelelse om tilbagekaldelsen af visse oprindelsescertifikater, og sammenholdt med tidligere fremsendte meddelelser og dokumenter indeholdt den alle de nødvendige oplysninger for at kunne opkræve den omhandlede toldskyld.

59 Forbundsrepublikken Tyskland skulle inden udløbet af en frist på tre måneder fra afsendelsen af denne skrivelse have fastslået de efter lovgivningen skyldige beløb og givet de afgiftspligtige meddelelse herom, selv om den efterfølgende midlertidigt måtte

give afkald på betaling eller tilbagebetale de opkrævede beløb på grund af den verserende retssag i Ungarn. Egne indtægter skulle have været krediteret Fællesskabets konto senest den 20. januar 1999.

60 Kommissionen har for så vidt angår morarenter anført, at medlemsstaterne i henhold til artikel 11 i forordning nr. 1552/89 og nr. 1150/2000 skal betale morarenter, selv om fordringerne på egne indtægter ikke længere kan fastslås på grund af deres passivitet. Forbundsrepublikken Tyskland skulle derfor have betalt renter for perioden fra den 20. januar 1999 til den 31. oktober 2005, uden at den kan gøre princippet om beskyttelse af den berettigede forventning gældende.

61 Forbundsrepublikken Tyskland har for det første gjort gældende, at det er bestemmelserne i protokol nr. 4's artikel 32, stk. 1 og 5, og ikke bestemmelserne i forordning nr. 1552/89 og nr. 1150/2000, der finder anvendelse.

62 I modstrid med kravene i disse bestemmelser fremgik det imidlertid ikke klart af de ungarske myndigheders resultat, om udførselsdokumenterne var ægte, og om de pågældende produkter havde oprindelsesstatus. Myndighederne havde desuden taget retssagen, der var indledt af Magyar Suzuki, i betragtning og nøjedes med at meddele, at det endelig resultat af kontrollen ville blive tilsendt senere.

63 Forbundsrepublikken Tyskland har for det andet anført, at UCLAF's undersøgelsesrapport er resultatet af en tjenesterejse, der blev foretaget i henhold til forordning nr. 515/97. Da Forbundsrepublikken Tyskland var en medlemsstat, der ikke deltog i nævnte tjenesterejse, var den imidlertid berettiget til at afvente undersøgelsesrapporten før påbegyndelse af opkrævningsprocedurer i henhold til punkt 4.5 i retningslinjerne for fællesskabstjenesterejser, der bliver foretaget i henhold til forordning nr. 515/97, ifølge hvilken medlemsstater, der ikke deltager i en tjenesterejse, kan

anmode om undersøgelsesrapporten, før der tages nogen skridt over for importører. I øvrigt opfordrede OLAF selv i sin meddelelse om gensidig bistand af 27. oktober 1999 medlemsstaterne til at basere deres skridt på nævnte undersøgelsesrapport.

64 Forbundsrepublikken Tyskland har for det tredje med støtte i dom af 9. februar 2006, Sfakianakis (forenede sager C-23/04 – C-25/04, Sml. I, s. 1265, præmis 21), anført, at den ikke måtte opkræve tolden, før den havde fået kendskab til udfaldet af den verserende retssag i Ungarn. Forældelse af toldskyld ville derfor være uundgåelig i visse tilfælde.

65 Forbundsrepublikken Tyskland har for så vidt angår morarenter gjort gældende, at når der ikke er pligt til at stille egne indtægter til rådighed, er der ikke noget grundlag for denne biforpligtelse.

66 Subsidiært har medlemsstaten påberåbt sig, at Kommissionen havde skabt en berettiget forventning med hensyn til, at der ikke skulle betales morarenter, fordi den i et dokument, der blev uddelt på mødet i udvalget for egne indtægter, som blev afholdt den 2. juli 2003, havde meddelt, at »beregning af morarenter kunne undgås ved rettidig betaling«.

67 Forbundsrepublikken Tyskland er desuden af den opfattelse, at fristen for kreditering i mangel af en særlig bestemmelse herom i forordning nr. 1150/2000, når toldskylden ikke er blevet opkrævet, fastsættes af Kommissionen. I det foreliggende tilfælde fastsatte Kommissionen først en frist for betaling af egne indtægter i dokumentet af 12. juni 2003. Derfor er det først fra udløbet af denne frist, at morarenter skal beregnes.

Domstolens bemærkninger

Om betaling af egne indtægter

68 Indledningsvis bemærkes, at produkter med oprindelsesstatus i Ungarn i henhold til protokol nr. 4's artikel 16, stk. 1, er omfattet af en præferencebehandling ved indførsel i Fællesskabet på grundlag af fremlæggelse af et oprindelsesbevis i form af et EUR.1-certifikat.

69 For at sikre gennemførelsen af bestemmelserne i nævnte protokol er der blevet fastsat et administrativt samarbejde mellem de ungarske myndigheder på den ene side og Fællesskabets og medlemsstaternes myndigheder på den anden side.

70 Det administrative samarbejde er baseret dels på en fordeling af opgaverne, dels på gensidig tillid mellem de pågældende medlemsstaters myndigheder og Republikken Ungarns myndigheder (jf. i denne retning Sfakianakis-dommen, præmis 21).

71 Med hensyn til fordelingen af opgaverne tilkommer kompetencen til at kontrollere oprindelsesstatus for produkter fra Ungarn de ungarske myndigheder. Eftersom disse myndigheder bedst kan kontrollere rigtigheden af de faktiske omstændigheder, der er afgørende for den pågældende vares oprindelse, har de ansvaret i henhold til protokol nr. 4's artikel 17, stk. 4 og 5, og artikel 32, stk. 3, for kontrollen af overholdelsen af oprindelsesreglerne ved udstedelsen af EUR.1-certifikater og ved den efterfølgende kontrol.

72 Det administrative samarbejde, der er indført ved protokol nr. 4 kan imidlertid kun fungere efter hensigten, såfremt toldmyndighederne i indførselslandet lægger de afgørelser til grund, der lovligt er truffet af myndighederne i udførselslandet (jf. Sfakianakis-dommen, præmis 23).

73 Dels skal indførselslandets myndigheder i denne henseende anerkende gyldigheden af EUR.1-certifikater, som bekræfter, at produkterne er af ungarsk oprindelse (jf. i denne retning Sfakianakis-dommen, præmis 37), dels gælder det resultat, de ungarske myndigheder når frem til ved en efterfølgende kontrol, også for indførselslandets myndigheder.

74 Når de ungarske myndigheder på baggrund af en efterfølgende kontrol i henhold til protokol nr. 4's artikel 32, stk. 5, klart angiver, at de pågældende køretøjer ikke kan anses for at være produkter af ungarsk oprindelse og derved giver indførselslandets myndigheder tilstrækkelige oplysninger til at indse, at de omhandlede certifikater er blevet tilbagekaldt, kan disse myndigheder ikke længere tildele de pågældende varer en præferencebehandling som fastsat i protokol nr. 4's artikel 16, stk. 1.

75 Under sådanne omstændigheder skal indførselslandets myndigheder desuden i henhold til forordning nr. 1552/89 og nr. 1150/2000 samt toldkodeksen snarest muligt og på effektiv måde stille Fællesskabets egne indtægter til rådighed og uden forsinkelse foretage efteropkrævning af tolden og fastlægge de dertilhørende egne indtægter.

76 Medlemsstaterne har pligt til at fastslå en fordring fra Fællesskabet på egne indtægter, når deres myndigheder er i stand til at beregne afgiftsbeløbet vedrørende en toldskyld og fastslå, hvem der er debitor (jf. i denne retning dom af 15.11.2005, sag

C-392/02, Kommissionen mod Danmark, Sml. I, s. 9811, præmis 61). Medlemsstaterne skal følgelig bogføre fordringerne i overensstemmelse med artikel 6 i forordning nr. 1552/89 (jf. dom af 5.10.2006, sag C-312/04, Kommissionen mod Nederlandene, Sml. I, s. 9923, præmis 61).

77 I det foreliggende tilfælde har Forbundsrepublikken Tyskland, således som det er blevet bemærket i denne doms præmis 62, gjort gældende, at de ungarske myndigheder ikke klart angav, at oprindelsesreglerne ikke var blevet overholdt for køretøjer, der var indført i Tyskland, og at den derfor måtte opretholde den toldmæssige præferencebehandling af de pågældende produkter.

78 Et sådant argument kan ikke tiltrædes. Som anført i denne doms præmis 35 angav de ungarske myndigheder efter at have gennemført en efterfølgende kontrol, som visse medlemsstater og Kommissionen havde anmodet om, klart i skrivelse af 26. maj 1998, at oprindelsesreglerne ikke var blevet overholdt for køretøjer, der var blevet indført i Tyskland, og som fremgik af de dertilhørende datafiler og dokumenter, og gav derved indførselslandets myndigheder tilstrækkelige oplysninger til at indse, at de omhandlede certifikater var blevet tilbagekaldt. Dette resultat var ifølge skrivelsen endegyldigt.

79 Som generaladvokaten har anført i punkt 64 i forslaget til afgørelse, bemærkes, at bestemmelserne i protokol nr. 4 derfor ikke længere i det foreliggende tilfælde var til hinder for, at de tyske myndigheder afviste at give de pågældende produkter en toldmæssig præferencebehandling.

80 Det bemærkes desuden, at de tyske myndigheder på grundlag af de oplysninger, som de ungarske myndigheder havde givet, kunne fastslå, hvem de afgiftspligtige var, og beregne toldskyldens størrelse.

81 I lyset af de ovenfor anførte betragtninger bemærkes, at Forbundsrepublikken Tyskland efter modtagelsen af Kommissionens skrivelse af 18. august 1998, der indeholdt en tysk oversættelse af de ungarske myndigheders skrivelse af 26. maj 1998 og dertilhørende dokumenter og elektroniske filer, inden for den af Kommissionen fastsatte frist på tre måneder skulle have foretaget efterfølgende bogføring og givet meddelelse til debitor om de i henhold til lovgivningen skyldige importafgifter.

82 Som anført af generaladvokaten i punkt 66 i forslaget til afgørelse bemærkes, at den omstændighed, at det var Kommissionen og ikke de tyske myndigheder, der havde anmodet om kontrollen, som blev gennemført af de ungarske myndigheder, ikke påvirker indførselslandets myndigheders pligt til at tage hensyn til det endelig resultat af denne kontrol. Som Domstolen udtalte i Sfakianakis-dommens præmis 31, kan kontrollen ikke kun udføres på indførselslandets myndigheders anmodning, men også på anmodning af Kommissionens tjenestegrene, som i henhold til artikel 211 EF skal drage omsorg for gennemførelsen af associeringsaftalen EØF-Ungarn og dens protokoller.

83 Henset til omstændighederne i den foreliggende sag kan for sen betaling af den omhandlede told, i modsætning til hvad Forbundsrepublikken Tyskland har gjort gældende, ikke begrundes med, at denne medlemsstat afventede supplerende oplysninger fra de ungarske myndigheder eller udfaldet af retssagen i Ungarn, som blev indledt af Magyar Suzuki, og endnu mindre med, at medlemsstaten afventede den endelige rapport af en undersøgelse, som UCLAF samtidigt foretog.

84 Som anført af generaladvokaten i punkt 67 i forslaget til afgørelse forholder det sig således, at selv om de ungarske myndigheder i deres skrivelse af 26. maj 1998 havde meddelt, at de ville tilstille de medlemsstater, der havde anmodet om en efterfølgende kontrol af EUR.1-certifikaterne i henhold til protokol nr. 4, individuelle svar, var de tyske myndigheder ikke blandt dem, der havde anmodet om, at en sådan kontrol blev foretaget, og kan derfor ikke gøre gældende, at de afventede et sådant svar.

85 For så vidt angår Forbundsrepublikken Tysklands argument udledt af Sfakianakis-dommen om, at den ikke måtte opkræve tolden, før den havde fået kendskab til udfaldet af den verserende retssag i Ungarn, bemærkes, at sagen, der havde givet anledning til nævnte dom, vedrørte de græske myndigheders efteropkrævning af told for indførsel i 1995 af køretøjer af mærket Suzuki fra Ungarn. Denne opkrævning var baseret på resultatet af en efterfølgende kontrol af EUR.1-certifikater, der blev foretaget af de ungarske myndigheder i henhold til protokol nr. 4, og dette resultat blev som følge af ungarske retsafgørelser ændret.

86 På denne baggrund fastslog Domstolen i Sfakianakis-dommens præmis 43, at den effektive virkning af afskaffelsen af told i henhold til associeringsaftalen EØF-Ungarn er til hinder for, at indførselslandets toldmyndigheder træffer administrative afgørelser om opkrævning af told, inden de er blevet underrettet om det endelige udfald af de søgsmål, der er blevet rejst til prøvelse af resultatet af den efterfølgende kontrol, og afgørelserne truffet af udførselslandets myndigheder, som oprindeligt udstedte EUR.1-varecertifikaterne, ikke er blevet tilbagekaldt eller annulleret.

87 Denne konstatering tog imidlertid, som anført af generaladvokaten i punkt 56 og 57 i forslaget til afgørelse, hensyn til den omstændighed, at de græske myndigheder i den sag, der havde givet anledning til Sfakianakis-dommen, ikke rådede over tilstrækkelige oplysninger til at antage, at de omhandlede EUR.1-certifikater var blevet tilbagekaldt. Som det fremgår af dommens præmis 41, havde de ungarske myndigheder

udtrykkeligt tilkendegivet over for de græske myndigheder, at EUR.1-certifikaterne vedrørende de køretøjer, hvis udenlandske oprindelse fabrikanten formelt havde anerkendt, var blevet tilbagekaldt. Derimod havde de ikke angivet noget sådant for så vidt angår de certifikater, der var genstand for tvistigheder, og som det fremgår af dommens præmis 11, blev de græske myndigheder endog anmodet om at udvise tålmodighed med hensyn til opkrævning af told.

88 Det må konstateres, at dette ikke er tilfældet i den foreliggende sag. De ungarske myndigheder angav klart i deres skrivelse af 26. maj 1998, at de pågældende køretøjer ikke kunne anses for at være produkter af ungarsk oprindelse, og gav derved indførselslandets myndigheder tilstrækkelige oplysninger til at antage, at de omhandlede certifikater var blevet tilbagekaldt. Som nævnt i denne doms præmis 73, gælder det resultat, som udførselslandets myndigheder når frem til, også for indførselslandets myndigheder. Derfor har den omstændighed, at de ungarske myndigheder også gav meddelelse om, at der var et søgsmål vedrørende resultatet af den efterfølgende kontrol, i modsætning til hvad Forbundsrepublikken Tyskland har gjort gældende, ikke indvirkning på de tyske myndigheders forpligtelse til at foretage bogføring, give meddelelse om den omhandlede toldskyld og fastslå de dertilhørende egne indtægter.

89 Eftersom de ungarske myndigheders endelige bekræftelse af, at oprindelsesreglerne ikke var blevet overholdt, udgjorde et tilstrækkeligt grundlag for de tyske myndigheders indledning af opkrævningsprocedurer vedrørende den omhandlede toldskyld, kan disse myndigheder endelig ikke påberåbe sig, at UCLAF ikke havde taget stilling, og navnlig, at der ikke forelå en endelig undersøgelsesrapport på baggrund af et kontrolbesøg i Ungarn, som UCLAF selv havde foretaget på grund af disse indførsler og i direkte forbindelse med de ungarske myndigheders efterfølgende kontrol, som begrundelse for den sene opkrævning og betaling af de dertilhørende egne indtægter.

90 Forbundsrepublikken Tysklands argumentation om, at OLAF selv i meddelelsen om gensidig bistand af 27. oktober 1999 opfordrede medlemsstaterne til at basere deres skridt på UCLAF's undersøgelsesrapport, kan ikke tiltrædes. Som anført af generaladvokaten i punkt 90 og 91 i forslaget til afgørelse kan medlemsstaten ikke ved fremsættelsen af sin argumentation støtte sig til en streng ordlydsfortolkning af denne meddelelse uden hensyntagen til den sammenhæng, som den indgår i.

91 Det bemærkes således, at de ungarske myndigheder, efter at de nationale retter havde afsagt retsafgørelserne, havde ændret deres synspunkt med hensyn til, hvorvidt oprindelsesreglerne var blevet overholdt vedrørende de udførte køretøjer. OLAF gjorde i denne forbindelse ved sin meddelelse om gensidig bistand af 27. oktober 1999 opmærksom på, at den ikke delte dette synspunkt, og opfordrede de pågældende medlemsstater til at fortsætte opkrævningen af den omhandlede told. Det var blot for at bestyrke sit standpunkt, at OLAF gjorde resultatet af UCLAF's kontrol gældende.

92 Det bemærkes desuden, at de tyske myndigheders opkrævning af den omhandlede told efter modtagelsen af de ungarske myndigheders resultat, der fastslog, at oprindelsesreglerne ikke var blevet overholdt, ikke kunne skade de afgiftspligtiges interesser på en uoprettelig måde. Dels kunne toldmyndighederne i henhold til toldkodeksens artikel 224-230 tilbyde de afgiftspligtige forskellige betalingsmuligheder, dels skal toldmyndighederne i tilfælde af, at det efterfølgende bliver fastslået, at afgiftsbeløbet ikke skyldes efter lovgivningen, foretage en godtgørelse, jf. toldkodeksens artikel 236. I denne henseende er det i denne sag af betydning at anføre, at de tyske myndigheder, der foretog opkrævning før meddelelsen om de ungarske retsafgørelser og udførselslandets nye standpunkt, faktisk foretog godtgørelse af told, der ikke skyldtes efter lovgivningen.

Om morarenterne

93 Det følger af fast retspraksis, at forpligtelserne til henholdsvis at fastslå Fællesskabets egne indtægter, kreditere Kommissionens konto med dem inden for de fastsatte frister og endelig betale morarenter på grund af, at de egne indtægter uanset af hvilken årsag for sent er blevet krediteret Kommissionens konto, er uadskilleligt forbundne (jf. bl.a. dom af 21.9.1989, sag 68/88, Kommissionen mod Grækenland, Sml. s. 2965, præmis 17, af 12.6.2003, sag C-363/00, Kommissionen mod Italien, Sml. I, s. 5767, præmis 43 og 44, og af 22.1.2009, sag C-150/07, Kommissionen mod Portugal, Sml. I, s. 7*, præmis 62).

94 Ifølge artikel 11 i forordning nr. 1552/89 medfører enhver forsinkelse med krediteringen af den i samme forordnings artikel 9, stk. 1, omhandlede konto, at den pågældende medlemsstat skal betale renter for hele forsinkelsesperioden (jf. dom af 14.4.2005, sag C-460/01, Kommissionen mod Nederlandene, Sml. I, s. 2613, præmis 91, og af 19.3.2009, sag C-275/07, Kommissionen mod Italien, Sml. I, s. 2005, præmis 66).

95 Det fremgår desuden af ordlyden af nævnte artikel 11, at forsinkelse af krediteringen ikke er afhængig af en af Kommissionen fastsat frist herfor, jf. denne doms præmis 67.

96 Forbundsrepublikken Tysklands argument om, at den havde lovlige grunde til at forvente, at den ikke skulle betale morarenter, kan heller ikke tiltrædes.

97 Som anført af generaladvokaten i punkt 112-114 i forslaget til afgørelse kunne Forbundsrepublikken Tyskland, henset til de klare og præcise bestemmelser i forordning

nr. 1552/89's artikel 10 og 11, det uklare indhold i arbejdsdokumentet af 12. juni 2003, det betydelige rentebeløb og baggrunden for sagen, ikke antage at have modtaget så præcise, ubetingede og samstemmende forsikringer, at de kunne skabe en berettiget forventning.

98 På baggrund af det ovenfor anførte findes Forbundsrepublikken Tyskland at have tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 2, 6 og 9-11 i forordning nr. 1552/89 og i henhold til de samme bestemmelser i forordning nr. 1150/2000, idet den på trods af, at den havde modtaget en meddelelse om gensidig bistand, havde ladet en toldskyld blive forældet og for sent overførte de herfor skyldige egne indtægter, samt idet den har nægtet at betale de forfaldne morarenter.

Sagens omkostninger

99 I henhold til artikel 69, stk. 2, i Domstolens procesreglement pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Forbundsrepublikken Tyskland tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Forbundsrepublikken Tyskland har tabt sagen, bør det pålægges medlemsstaten at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Fjerde Afdeling):

1) Forbundsrepublikken Tyskland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 2, 6 og 9-11 i Rådets forordning (EØF, Euratom) nr. 1552/89 af 29. maj

1989 om gennemførelse af afgørelse 88/376/EØF, Euratom om ordningen for Fællesskabernes egne indtægter og i henhold til de samme bestemmelser i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1150/2000 af 22. maj 2000 om gennemførelse af afgørelse 94/728/EF, Euratom om ordningen for Fællesskabernes egne indtægter, idet den på trods af, at den havde modtaget en meddelelse om gensidig bistand, havde ladet en toldskyld blive forældet og for sent overførte de herfor skyldige egne indtægter, samt idet den har nægtet at betale de forfaldne morarenter.

2) Forbundsrepublikken Tyskland betaler sagens omkostninger.

Underskrifter